משנה

1 משנה זו עוסקת בגדרי חיובי שמירת מעות, והאופנים שבהם יש
2 לחייב את השומר על שלא שמר כדין.
3 אדם הַמַּפְקִיד מָעוֹת אֵצֶל חֲבֵרוֹ, והלך השומר וְצָרָן למעות אלו
4 בבגדו וְהִפְשִׁילָן לַאֲחוֹרָיו ונגנבו, אוֹ שֶׁמְּכָרָם השומר למעות אלו
5 לִבְנוֹ וּלְבִתּוֹ הַקְּטַנִּים, וְנָעַל בִּפְנֵיהֶם [–בפני בנו ובתו] את הדלת שֶׁלֹּא
6 כָּרְאוּי ונגנבו, חַיָּיב השומר בתשלום המעות, מאחר שפשע בכך
7 שֶׁלֹּא שִׁימֵר אותם כְּדֶרֶךְ שרגילים הַשּׁוֹמְרִים לשומרם. וְאִם שִׁימֵר
8 כְּדֶרֶךְ הַשּׁוֹמְרִים ואף על פי כן נגנבו, פָּטוּר הוא מתשלום המעות:

גמרא

9 הגמרא מבררת מהו החסרון באופן שצררן והפשילן לאחוריו:
10 בְּשִׁלְמָא כּוּלְּהוּ – לגבי כל שאר האופנים הנזכרים במשנה, מבואר
11 מדוע יש לחייב את השומר בתשלום המעות, מאחר שֶׁלֹּא שִׁימֵר
12 כְּדֶרֶךְ הַשּׁוֹמְרִים, אֶלָּא לגבי האופן שנטל את המעות וְצָרָן וְהִפְשִׁילָן
13 לַאֲחוֹרָיו אין מבואר מדוע יש לחייבו על כך, וכי מַאי הֲוָה לֵיהּ
14 לְמֵיעֲבַד – מה יכול היה לעשות כדי לשומרן, הרי צררן בבגדו.
15 מתרצת הגמרא: אָמַר רָבָא אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אָמַר קְרָא (דברים יד
16 כה) 'וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ', ויש ללמוד מן המקרא שאַף עַל פִּי
17 שֶׁהמעות צְרוּרִין וסגורים, מכל מקום יִהְיוּ בְיָדֶךָ, ואין לך להפשילן
18 לאחוריך, ומאחר שלא עשה השומר כן, פשע בשמירתו וחייב.
19 הגמרא מביאה מימרות נוספות של רבי יצחק העוסקות בענייני
20 ממון: וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק לְעוֹלָם יְהֵא כַּסְפּוֹ שֶׁל אָדָם מָצוּי בְּיָדוֹ, ולא
21 יפקידנו במקום אחר, כדי שאם תזדמן לו סחורה שיכול הוא
22 להרויח בה יהיו המעות מזומנות תחת ידו, שֶׁנֶּאֱמַר 'וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף
23 בְּיָדֶךָ'.
24 וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק לְעוֹלָם יַשְׁלִישׁ אָדָם אֶת מָעוֹתָיו – יש לאדם לחלק
25 את מעותיו לשלושה חלקים, שְׁלִישׁ יטמין בַּקַּרְקַע, וּבְשָׁלִישׁ יעסוק
26 בְּפִרְקְמַטְיָא [–סחורה], וּשְׁלִישׁ יניח תַּחַת יָדוֹ שיהא מזומן לו
27 לכשיצטרך.
28 וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק אֵין הַבְּרָכָה מְצוּיָה אֶלָּא בְּדָבָר הַסָּמוּי [–מכוסה] מִן
29 הָעַיִן, שֶׁנֶּאֱמַר (שם כח ח) 'יְצַו ה' אִתְּךָ אֶת הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ', ויש
30 לדרוש מתיבת 'באסמיך' שהוא מלשון דבר הסמוי מן העין.
31 תָּנָא דְּבֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל, אֵין הַבְּרָכָה מְצוּיָה אֶלָּא בְּדָבָר שֶׁאֵין הָעַיִן
32 שׁוֹלֶטֶת בּוֹ – שאינו גלוי לעין כל, שֶׁנֶּאֱמַר 'יְצַו ה' אִתְּךָ אֶת הַבְּרָכָה
33 בַּאֲסָמֶיךָ'.
34 תָּנוּ רַבָּנָן, אדם הַהוֹלֵךְ לָמוֹד [–למדוד ולספור] אֶת תבואת גורנו,
35 אוֹמֵר קודם שמתחיל למדוד, יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ שֶׁתְּשַׁלַּח
36 בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. לאחר שהִתְחִיל לָמוֹד ועדיין לא סיים, אוֹמֵר
37 בָּרוּךְ הַשּׁוֹלֵחַ בְּרָכָה בְּכָל־חַי הֲוָה, אך אם מָדַד את הגורן כולו וְאַחַר כָּךְ
38 בֵּירֵךְ, חֲרֵי זֶה תְּפִלַּת שָׁוְא, שלאחר המדידה שוב אין הברכה יכולה
39 לחול בגורן זה, לְפִי שֶׁאֵין הַבְּרָכָה מְצוּיָה לא בְּדָבָר הַשָּׁקוּל במשקל,
40 וְלֹא בְּדָבָר הַמָּדוּד בכלי מדידה, וְלֹא בְּדָבָר הַמָּנוּי במספר, אֶלָּא בְּדָבָר
41 הַסָּמוּי מִן הָעַיִן, שֶׁנֶּאֱמַר 'יְצַו ה' אִתְּךָ אֶת הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ'.
42 הגמרא מבארת את האופן שבו יש לשמור על כספי פקדון: אָמַר
43 שְׁמוּאֵל, כְּסָפִים המופקדים ביד שומר, אֵין לָהֶם שְׁמִירָה אֶלָּא על ידי
44 הטמנתם בְּקַרְקַע, ואם לא הטמינם השומר בקרקע ונגנבו חייב
45 לשלמם, שהרי פשע בשמירתם.
46 אָמַר רָבָא, וּמוֹדֵי שְׁמוּאֵל באופן שהפקיד הכספים בְּעֶרֶב שַׁבָּת בֵּין
47 הַשְּׁמָשׁוֹת, שאין השומר חייב להטמינם בקרקע קודם השבת,
48 משום דְּלֹא אַטְרְחוּהוּ רַבָּנָן להטמין המעות בשעה זו, שטרוד הוא
49 בהכנת צרכי השבת. אמנם לאחר השבת מוטל עליו מיד לקבור
50 המעות באדמה, וְאִי שָׁהָא השומר לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת שִׁעוּר שהיה בו
51 כדי לְמִקְבְּרִינְהוּ וְלֹא קַבְּרִינְהוּ, מַחַיֵּיב, שהרי פשע בשמירתם. וְאִי
52 צוּרְבָּא מֵרַבָּנָן הוּא – אם המפקיד הוא תלמיד חכם ומדקדק
53 במצוות המחזר אחר יין להבדלה, אין השומר חייב להטמין
54 המעות מיד בצאת השבת, אלא רשאי להמתין עד הבוקר, מאחר
55 שֶׁכְּבָר דְּלֶמָא מִיטְּעֵי לֵיהּ זוּזֵי לְאַבְדָּלְתָּא – חושש הוא שמא המפקיד
56 זקוק למעות אלו לקנות בהם יין להבדלה, ועתיד לבקשם ממנו,
57 ועל כן אינו ממהר להטמינם.
58 הגמרא מבארת שדינו של שמואל נשתנה בזמן הזה: וְהָאִידְּנָא
59 דְּשַׁכִּיחֵי גְּשׁוֹשָׁאֵי – בזמנינו שמצויים גנבים המגששים בקרקע
60 בשפודים של ברזל, להבחין אם יש בה חלל שבו מוטמנות מעות,
61 אֵין לָהֶן [–לכספים] שְׁמִירָה בקרקע, אֶלָּא בְּשִׁמֵּי קוֹרָה – בתוך תקרת
62 הבית.
63 ולאחר זמן נשתנה גם דין זה: וְהָאִידְּנָא דְּשַׁכִּיחֵי פָּרוֹמָאֵי – בזמן הזה
64 שמצויים גנבים השוברים את התקרה למצוא בה מעות, אֵין לָהֶם
65 שְׁמִירָה אֶלָּא בֵּינֵי אוּרְבֵי – יש להטמין המעות בין שורות הלבֵנים,
66 בכותל הבית.
67 הגמרא מביאה דעה החולקת בענין זה: אָמַר רָבָא, וּמוֹדֶה שְׁמוּאֵל
68 בְּכוֹתֶל – דעת שמואל היא שניתן להטמין את המעות בכותל
69 גרידא, ואין צריך להטמינם בין שורות הלבֵנים בדווקא. (אִי נַמִּי בֵּין
70 הַקְּרָנוֹת).
71 לאחר זמן נשתנה אף דין זה: וְהָאִידְּנָא דְּשַׁכִּיחֵי טָפּוֹחָאֵי – ובזמן הזה
72 שמצויים גנבים הטופחים על הקירות כדי לידע אם יש בהם חלל,
73 אֵין לָהֶן [–לכספים] שְׁמִירָה אֶלָּא בכותל, אך לא בכל הכותל, אלא
74 רק בְּטֶפַח הַסָּמוּךְ לַקַּרְקַע אוֹ בְּטֶפַח הַסָּמוּךְ לְשִׁמֵּי קוֹרָה – לתקרה,
75 שבמקומות אלו אין דרך הגנבים לחפש.
76 הגמרא מבררת את שיעור עומק הטמנת המעות בקרקע: אָמַר לֵיהּ
77 רַב אַחָא בְּרֵיהּ דְּרַב יוֹסֵף לְרַב אַשִׁי, הָתָם תְּנַן – לגבי ביעור חמץ
78 שנינו במסכת פסחים (לא:), שחַמֵּין שֶׁנִּפְלָה עֲלֵיהֶן מַפּוֹלֶת של אבנים,
79 חֲרֵי הוּא כִּמְכוּעָר מן העולם, ואין צריך לפנות את המפולת כדי
80 להוציא את החמץ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, ששיעור גובה
81 המפולת שפטור מלפנותה הוא, כָּל שֶׁאֵין הַכֶּלֶב יָכוֹל לְחַפֵּשׂ אַחֲרֶיהָ
82 – אחר החמץ הטמון ולהוציאו מתחת המפולת, אין הבעלים צריך
83 לפנותו משם. וְתָנָא בברייתא, כַּמָּה הוא שיעור חֲפִישַׂת הַכֶּלֶב,
84 שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, שעד לעומק שלושה טפחים יכול הכלב לחפש
85 ולהוציא את החמץ מתחת המפולת, ולפיכך יש לבעלים לפנותו.
86 ועתה יש לדון, הָכָא מַאי – כאן לגבי שמירת כספים בקרקע, עד
87 איזה עומק מוטל על השומר לחפור ולהטמינם, מִי בְּעֵינַן שְׁלֹשָׁה
88 טְפָחִים – האם צריך הוא לחפור בעומק שלושה טפחים כמו לגבי
89 חמץ, אוֹ לֹא.
90 אָמַר לֵיהּ רב אשי לרב אחא בריה דרב יוסף, הָתָם לגבי חמץ, הטעם
91 שצריך החמץ להיות מוטמן בעומק הוא מִשּׁוּם רֵיחָא – כדי שלא
92 יריח הכלב את ריח החמץ ויוציאנו לחוץ ויעבור בעליו בבל יראה,
93 ולפיכך בְּעֵינַן שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, שעד לשיעור זה הכלב מריח את
94 ריחו של החמץ, אבל הָכָא לגבי שמירת מעות בקרקע, אין הטעם
95 אלא מִשּׁוּם אִיכַּסּוֹוֵי מֵעֵינָא – שיהיו המעות מכוסות מעיני בני אדם,
96 ולפיכך לֹא בְּעֵינַן בזה שיעמיק שְׁלֹשָׁה טְפָחִים בקרקע. וְכַמָּה – אלא
97 כמה יש לו לחפור כדי להטמין, אָמַר רַפְרָם מִסֵּיכְרָא [–שם מקום],
98 עליו להעמיק כשיעור טֶפַח.
99 הגמרא מביאה מעשים שונים בדיני שמירת מעות: הַהוּא גַּבְרָא
100 דְּאַפְקֵיד זוּזֵי גַּבֵּי חֲבֵרֵיהּ – מעשה באדם שהפקיד מעות אצל חבירו,
101 אוֹתְבִינְהוּ בְּצִרְיָפָא דְּאוּרְבָּנֵי – הניח השומר את המעות בצריף
102 העשוי מענפי ערבה, אֲיִגְּנוּב – ונגנבו המעות משם. אָמַר רַב יוֹסֵף,
103 אַף עַל גַּב דְּלֹא בְּעֵינַן נָמֵי נְטִירוּתָא הֵיא – אף שלגבי גניבה שמר הנפקד
104 את המעות כדין, שהניחם במקום שאין דרך גנבים לחפש בו
105 מעות, מכל מקום לְעֵינַן נוֹקְשׁ פְּשִׁיעוּתָא הֵיא – לגבי שריפה פשע
106 הנפקד בשמירתו, שהרי הניחם במקום שעלולות להישרף. ונמצא,
107 דַּהֲוָה תְּחִלָּתוֹ בְּפְשִׁיעָה לגבי שריפה, וְסוֹפוֹ בְּאוֹנֶס – שלבסוף לא
108 נשרפו המעות אלא נגנבו, ולגבי גניבה שמורות היו, ובאופן כזה
109 שפשע השומר מתחילה, חַיָּיב הוא בתשלום הממון, אף שלבסוף
110 אירע הנזק באונס.
111 וְאֵיכָּא דְּאָמְרֵי שרב יוסף אמר באופן אחר, שאַף עַל גַּב דְּלֹא בְּעֵינַן נוֹקְשׁ
112 פְּשִׁיעוּתָא הֵיא – אף שלשריפה פשע השומר שהניח המעות במקום
113 זה, אבל הרי לְעֵינַן גַּנָּבֵי נְטִירוּתָא הֵיא – לגניבה שמרן כהלכה, וְכל
114 נזק שֶׁתְּחִלָּתוֹ בְּפְשִׁיעָה וְסוֹפוֹ בְּאוֹנֶס, פָּטוּר, ויש לפטור את השומר.
115 וְהֵילְכְתָא, שכל דבר שֶׁתְּחִלָּתוֹ בְּפְשִׁיעָה וְסוֹפוֹ בְּאוֹנֶס, חַיָּיב.
116 מביאה הגמרא מעשה נוסף: הַהוּא גַּבְרָא דְּאַפְקֵיד זוּזֵי גַּבֵּי חֲבֵרֵיהּ,

המשך בעמוד יט

ולאחר זמן **אָמַר** לֵיהּ המפקיד לנפקד **הַב** לִי זוּזַאי – השב לי את
המעות שהפקדתי אצלך. **אָמַר** לֵיהּ הנפקד למפקיד, **לָא יָדַעְנָא**
הֵיכָא אוֹתְבִינְהוּ – אינני זוכר היכן הנחתי את מעותיך. **אָתָא** השומר
לְקַמֵּיהּ דְּרָבָא, לשואלו האם חייב הוא בתשלום, **אָמַר** לֵיהּ רבא, **כָּל**
לָא יָדַעְנָא פְּשִׁיעוּתָא הִיא – כל אי ידיעה פשיעה היא, ולפיכך זיל
שַׁלֵּים – לך ושלם לו את המעות.

מביאה הגמרא מעשה נוסף: **הַהוּא גַּבְרָא דְּאַפְקִיד זוּזֵי גַּבֵּי חַבְרֵיהּ**,
אֲשַׁלְמִינְהוּ לְאֵימֵיהּ – מסר הנפקד את המעות לאמו כדי שתשמרם
עבורו, ולא אמר לה שאין אלו מעות שלו, **וְאוֹתְבִינְהוּ בְּכַרְטָלְיָתָא**
– והניחה האם את המעות בארגז שהיתה רגילה לשמור בו ממון,
וְאִיגַּנּוּב – ונגנבו המעות משם. **אָמַר רָבָא, הֵיכִי נְדַיְּינוּ דַּיְינֵי לְהַאי**
דִּינָא – כיצד ידונו הדיינים לדין זה. **נֵימָא** לֵיהּ **לְדִידֵיהּ זִיל שַׁלֵּים** –
אם נאמר לשומר שעליו לשלם, מאחר שפשע בכך שמסר את
המעות לאמו שתשמרם, **אָמַר** – יכול הוא לומר,

שכל אדם המפקיד מעות אצל חבירו, על דעת שלא ימנע הנפקד מלמוסרן לאשתו ובניו הגדולים לשומרם הוא מפקיד, ולפיכך רשאי היה הנפקד למסור את המעות לאמו.

נימא לה לאימיה וילי שלימי – ואם נאמר לאמו של השומר שעליה לשלם את המעות, מאחר שפשעה בכך שלא קברתן באדמה, **אמרה** – יכולה היא לומר, **לא אמר לי** דלאו דידיה ניתנו דאקפדינהו – לא אמר לי בני שמעות אלו אינן שלו, שאם היה אומר כן הייתי מטמינה אותן באדמה.

נימא ליה – ואם נאמר לשומר, **אמאי לא אמרת** לה – מדוע אכן לא אמרת לאמך שמעות אלו פקדון הן בידך. **אמר** – יכול הוא לומר, כל שבן דכי אמינא לה דידי ניתנו טפי מזדהרא בהו – סברתי בליבי, שאם תהא אמי סבורה שמעות אלו שלי הן, תיזהר בהן יותר מאשר במעות של אחרים, ועל כן לא אמרתי לה שמעות פקדון הן.

אלא אמר רבא, משתבע איהו דהנחו זוזי **אשלמינהו לאימיה** – על השומר להישבע שמעות אלו שהופקדו בידו מסרן לאמו, **ומשתבעא אימיה** דהנחו זוזי **אותבינהו בקרטילתא ואינגוב** – ועל האם להישבע שאת המעות שקיבלה מבנה הניחה בארגז ונגנבו משם, **ופטור** – ופטורים שניהם מתשלום.

הגמרא מביאה מעשה נוסף שיש להסתפק כיצד לדונו: **ההוא אפוטרופא** דיתמי – מעשה היה באפוטרופוס של יתומים, **דיבן** לחו **תורא** ליתמי – שקנה שור עבור היתומים, **ומסריה לבקרא** – ומסרו לרועה לשומרו. **לא חווי ליה כבי ושיני למיכל** – לא היו לשור זה שינים פנימיות וחיצוניות, ולפיכך לא יכול היה לאכול, **ומית** – ומת.

אמר רמי בר חמא, היכי נדיינו דייני להאי דינא – כיצד ידונו הדיינים דין זה.

נימא ליה לאפוטרופא וילי שלים – אם נאמר לאפוטרופוס שעליו לשלם, על כך שלא הבחין שאין לשור שינים ואינו יכול לאכול, **אמר** – יכול הוא לומר, **אנא** בהדי תורי אוקימתיה – אני העמדתי שור זה יחד עם השוורים האחרים, **אוכלא** שדאי ליה – ונתתי אוכל לפניו, **לא** חזה דעינן דלא אכל – ולא ידעתי שאין הוא יכול לאכול.

מקשה הגמרא: **מכדי** בקרא שומר שכר היתמי הוא – הרי הרועה נוטל שכר מן היתומים על שמירתו, ואם כן **איבעי** ליה לעיוני – היה לו להתבונן ולהבחין האם השור אוכל או לא, ומאחר שלא עשה כן עליו לשלם את דמיו.

מתרצת הגמרא: **אי איבא** פסידא דיתמי **הכי נמי** – אילו היו היתומים נפסדים ממיתת השור, אכן היה על הרועה לשלם להם את דמיו, מאחר שלא שמרו כראוי. **והכא** במאי עסקינן דליכא **פסידא** דיתמי – אך במעשה זה אין היתומים נפסדים ממיתת השור, **דאשכחוהו** לתורא **דתורא** ושקול יתמי זוזי מיניה – מאחר שפגשו היתומים את מוכר השור, ונטלו ממנו את הדמים ששילמו לו עבור השור, שהרי מקח טעות היה זה, שלא נתכוונו לקנות שור ללא שינים.

מבררת הגמרא: **אלא** מאן קא טעין – אלא מי הוא הטוען בזה, מאחר שאין היתומים נפסדים מאומה, **מריה דתורא** קטעין – בעל השור הוא הטוען על האפוטרופוס, שהרי מת שורו ברשותו, וטענתו היא **דאיבעי** ליה **לאודועי** – שהיה על האפוטרופוס להודיעו שאין השור יכול לאכול.

מקשה הגמרא: **מאי מודעינן** ליה – מה מקום יש להודיע למוכר השור על כך, הרי **מידע** ידע דמקח טעות הוי – הרי בשעת המכירה ידע הבעלים שמקח זה בטעות הוא, מאחר שאין לשור שינים.

מתרצת הגמרא: **בסבסירא** דיבן מהכא **ומזבין** להכא – מוכר השור ליתומים סוחר שוורים היה, שדרכו לקנות במקום אחד ולמכור במקום אחר, ובאותו יום שמכר את השור ליתומים קנאו מאדם אחר, ולא היה יודע שאין לשור שינים, ולפיכך תובע הוא את האפוטרופוס מדוע לא הודיעו שאין השור יכול לאכול.

ומסקנת דברי רמי בר חמא היא: **הלכך**, מאחר שהספסירא טוען שלא ידע את מצב השור, **מישתבע** איהו דלא חזה ידע – עליו להישבע שאכן לא ידע זאת, **ומשלם** בקרא דמי בשר בזול – ומוטל על הרועה שנכנס במקום האפוטרופוס לשלם לספסירא את דמי השור, אמנם אינו חייב לשלם את כל דמיו אלא רק שני שליש משווי בשרו.

הגמרא מביאה מעשה נוסף שיש להסתפק כיצד לדונו: **ההוא נברא דאפקיד כשותא נבי חבריה** – מעשה היה באדם שהפקיד כשות אצל חבירו, **חזה** ליה לידידיה **נמי** בריא **דכשותא** – והיה לו לנפקד גם כן כרי של כשות השייך לו, **אמר** ליה לסרסיה מהאי רמי – הראה בעל הבית למשרתו את הכרי שלו, ואמר לו 'מזה תטיל בשיכר', **אזל רמא** מאידך – הלך המשרת והטיל לתוך השיכר מן הכשות של הפקדון.

אמר רב עמרם, היכי נדיינו דייני להאי דינא – כיצד ידונו הדיינים דין זה.

נימא ליה לידידיה זיל שלים – אם נאמר לנפקד שעליו לשלם את דמי הכשות, **אמר** – יכול הוא לומר, **אנא אמרי** ליה מהאי רמי – אני אמרתי למשרתי שישים בשיכר מן הכשות שלי, ואין עלי להתחייב על ששינה מדבריי.

נימא ליה לסרסיה זיל שלים – ואם נאמר למשרת שישלם את דמי הכשות, מאחר ששינה מדבריי בעל הבית, **אמר** – יכול הוא לומר, **לא אמר לי** מהאי רמי ומהאי לא תירמי – לא אמר לי הבעלים לקחת דווקא מכשות זו ולא מאחרת, ולפיכך סבור הייתי שאין הוא מקפיד על כך.

מקשה הגמרא: **ואי** דשהא שיעור לאיתויי ליה **ולא** אייתי ליה – אם שהה השליח זמן שיכול היה להביא את הכשות של בעל הבית ולא הביא, **גלי** אדעתיה דניחא ליה – גילה הבעל הבית את דעתו שנוח לו שיטול משל הפקדון. דהיינו, אם היתה הכשות של בעל הבית עומדת בסמוך, וכשות הפקדון עומדת במקום מרוחק יותר, ושהה השליח זמן רב מכדי הצורך להביא את הכשות של בעל הבית, יכול היה בעל הבית להבין שמביא הוא מן הפקדון, ומאחר שלא מיחה בידו גילה את דעתו שנוחה היא במעשה זה.

מתרצת הגמרא: **בדלא** שהא – מדובר באופן שלא היתה הכשות של הפקדון מרוחקת יותר משל הבעלים, ולפיכך לא היה צריך המשרת לשהות בכדי להביאה.

שבה הגמרא ומקשה: **סוף סוף מאי** פסידא איכא – מה הפסיד הנפקד ממעשי המשרת, **והא** קא משתרשי ליה – והלא הרויח הנפקד מן הכשות של הפקדון, שעשה ממנה שיכר, ולפיכך יש לו לתת עתה את הכשות שלו למפקיד תמורת הכשות שהוטלה בשיכר, ומה מקום יש לטעון בזה.

מתרצת הגמרא: **אמר רב סמא** בריה דרבא, **דהווה** שיכרא **חלא** – השיכר שבו הטיל המשרת את הכשות של הפקדון החמיץ, ונמצא שאין הנפקד מרויח מן הכשות של הפקדון מאומה, ולפיכך אינו חפץ עתה ליתן את שלו תמורתה.

תירוץ נוסף: **רב אשי אמר, בכיסי** – קוצים. דהיינו, הכשות של הפקדון גרועה היתה, וקוצים מעורבים בה, ולפיכך לא השביח השיכר כראוי, ועל כן אין הנפקד חפץ ליתן את שלו תמורתה, שנמצא מפסיד מכך.

לא מספיק ולא די הלימוד בלבד, אלא צריך להיות לימוד המביא לידי מעשה, היינו, שלאחרי הלימוד יקיימו את העניינים האמורים בתורה.

משיחת אור לי"ט כסלו, ה'תשכ"ז